

Can Baranera

Santa Eugènia de Berga

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Nucli de Santa Eugènia
Emplaçament Carrer Puigmal s/n. 08507 Santa Eugènia de Berga.

Coordenades:

Latitud: 41.9028
Longitud: 2.28309
UTM Est (X): 440537
UTM Nord (Y): 4639233

Classificació

Número de fitxa 08246-18
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVI-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 46004DG4309S

Fitxes associades:

[Baranera, dipòsit d'aigua](#)

Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dj., 20/04/2006 - 02:00

Descripció

Masia també coneguda com la Teuleria del Català i can Violi està formada per un edifici civil de planta quadrada de 18 m per 18 m i les diverses dependències agrícoles i ramaderes, actualment ensorrades. Aquest cos central rectangular presenta una coberta a 3 vessants amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a migdia, seguint una distribució de planta, primer pis i golfes. La façana sud del mas, i actualment la principal, presenta un cos adossat continuat amb dos arcs centrals de totxana massís formant un porxo a cada nivell; els de la planta i primer pis són construïts en arcs rebaixats mentre que el de les golfes és de punt rodó. S'accedeix a les dependències interiors del mas passant per un petit cobert i a través d'una segona entrada situada a uns tres metres de la primera arcada. En el peu de la columna central dels arcs del primer pis hi ha una data inscrita d'època moderna i són diverses les obertures amb llindes inscrites en tota l'estructura. L'antiga façana presenta un portal adovellat amb dovella central datada i dues finestres a la planta, un balcó i una finestra al primer pis i a les golfes. La façana nord de l'edifici presenta un portal a la planta, 4 finestres, dues de les quals amb reixa forjada al primer pis, i unes altres 4 finestres amb ampit motllurat a les golfes. Les façanes est i oest són simètriques i presenten una espiera a la planta baixa, unes finestres amb ampit motllurat al primer pis i 4 finestres més a les golfes. Donat el desnivell on es troba construït el mas, la façana nord queda més alta que la sud. La masia conserva elements arquitectònics força valuosos encara que convindria una restauració arquitectònica adequada. Al voltant del mas s'hi troben diversos edificis amb funció agropecuària de construcció força moderna i restes d'estructures més antigues i força malmeses que dificulten la seva valoració.

Història

Es tractaria d'una important explotació agrícola-ramadera situada en un petit pla que obtindria els recursos hidràulics de la zona. La primera referència documental es situa ja en època moderna i ja en el 1553. Les restes conservades ens permeten datar més o menys el seu abandonament, que es situaria cap a finals del segle XVIII. Molt reformat al llarg dels segles XIX i XX: Antigament era coneguda com la Teuleria del Català, i més tard fou conegut com Can Vi i Oli de Can Violi de Gurb; o can Piteru. En aquest pla entre C/ Pirineu i Can Violi hi havia uns tancats després de la guerra civil, als anys 40, on s'hi guardaven porcs, procedents del contraband amb Andalusia. Aquests porcs negres els portaven fins a Vic amb tren i després anaven fins a Santa Eugènia a peu, en ramats i de nits. Aquí les guardaven i després es realitzava l'engreix i el contraband. També van posar un molí per fer el pinso del bestiar i van arranjar la casa en aquests moments.

Bibliografia

PLADEVALL, A. (1997). Santa Eugènia de Berga. Història i vida d'un vell poble osonenc. Ajuntament de Santa Eugènia de Berga. Ed. Eumo. Vic.

